

zítéséhez. De minderről csak a kísérletek fognak bennünket kellőképen tájékoztatni.

Olyan helyen, ahol nem a felszíni vizek gyűlnek össze stagnálva, hanem ahol az általajból fakad fel a víz s úgy árasztja el a területet, ott nem szikesedés, hanem igazi mocsárképződés van. Ilyen a mély morotvák fenekének képződménye. Amikor már a morotvák a talajviz színe fölé feltöltődtek, akkor azok is elszikesednek, mint pl. az Üllő-lapos, vagy az Oktalan-lapos Kunmadaras és Karcag között. Alulról fel-fakadó víz tölti meg a Keckeméttől délre lévő, nádas mocsarakat, azért ezek nem szikesednek.*

Az Országos Erdészeti Egyesület tradíciója

Irta: *Ormai Kálmán.*

Az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóváasztmányának az 1924. évi január hó 23-án tartott rendes ülésén egy eddig elő nem fordult olyan szokatlan esemény játszódott le (lásd: *Erdészeti Lapok* 1924. évi 2. füzet, 42—44. oldal), amely mellett szó nélkül elmenni igazán nem lehet.

Az történt ott, hogy, amidőn a titkár az igazgatóváasztmány tizennégy tagjának lemondásáról jelentését megtette és az erről szóló levelet felolvasta, Kovács Gábor választmányi tag a választmányon ezen lemondások feletti határozathozatala előtt szólásra jelentkezett, ebben bírálat tárgyává téve magának a lemondásnak tényét és annak indokát, figyelmeztet, hogy a lemondottak megfeleltek arról:

1. hogy az egyesületben valamennyien csak egy ügyet szolgálunk;

2. hogy a többség döntése előtt meg kell hajolni annak is, aki más véleményen volt; és

3. latolgatja a lemondás indokául felhozott tradíciót, melyet

* Jelen értekezéshez az illusztris szerző az Alföld morphologiai térképét is csatolta, amely az előadottakat szemléltetővé teszi. Sajnos, a lap anyagi viszonyai ennek közzétételét lehetetlenné tették s így a Földrajzi Közlemények 1910. évi (38.) kötetének X. füzetére hivatkozunk, ahol az már megjelent.

Szerk.

úgy magyaráz, mintha a lemondottak csak arra gondoltak volna, hogy az első alelnöki (szakelnöki) tisztet csak az államerdészet mindenkori feje töltheti be.

Kovács Gábor után *Huszár* Tibor választmányi tag szólalt fel, aki teljesen magáévá teszi *Kovács* Gábor indítványát és azt csak azzal kívánja kiegészíteni, hogy az teljes szöveggel az ülés jegyzőkönyvébe iktattassék.

Az igazgatóválasztmány egyhangu határozattal elfogadta *Kovács* Gábor és *Huszár* Tibor indítványát.

Elsősorban is kérdem tisztelettel, hogy szokás-e az társadalmi életünkben, hogy bárkinek saját és tisztán egyéni meggyőződésből folyó elhatározását bárki is, habár csak szűkebb társadalmi körben is, nyilvánosan bírálat tárgyává tegye? Helyes-e egy országos ügyet szolgáló egyesület igazgatóválasztmányának egy ilyen egyéni elhatározás feletti bírálatot nemcsak magáévá tenni, hanem azt egyhangu határozattal a jelenlegi egyesületi tagok és utódaink épülésére szószerint még jegyzőkönyvbe is iktatni?

Szerény nézetem szerint nem. Mert, amint ezt az igazgatóválasztmány megcselekedte, lelépett arról a helyes utról, amelyet egyesületünk országos ügyének csakis tagtársaink közötti zavartalan egyetértés fenntartása és mélyítésével elérhető sikeres előbbrevitele érdekében mindenkor és minden körülmények között követnie kell.

Tudomásom és harmincnyolc éves egyesületi tagságom ideje alatt közvetlenül szerzett tapasztalataim igazolják azt, hogy amióta egyesületünk fennáll, annak elnöksége és igazgatóválasztmánya egyesületi tagjaink összességének és a mindenkor közgyűlésnek mindenkor olyan osztatlan bizalmával rendelkezett, hogy az elnökségnek és az igazgatóválasztmánynak az elnök és a két alelnök megválasztására irányuló jelölési jogát eddig bárki is kétségbevonta volna és soha még gondolatban sem merült fel annak szüksége, hogy a magától értetődő és a pártatlan, békés és egyetértő munkálkodás érdekében is okvetlenül szükséges ezen összbizalom még az alapszabályokba is beiktattassék.

Az elnökség és az igazgatóválasztmány iránt eddig min-

mindenkor megnyilatkozott ezen öszszbizalom tette lehetővé azt az el nem vitatható és egyesületünknek s a magyar erdészetnek érdekében is felette üdvös ténykörülményt, hogy egyesületünk fennállása óta az elnöki és a két alelnöki tisztség mindenkor az elnökség és az igazgatóválasztmánynak az adott viszonyok és körülmények latbavetésével jól megfontolt javaslatára, habár titkos szavazás utján, de legcsekélyebb disszonáns hang és szó nélkül mindenkor egyhangu választással tölletett be; és miután egyesületünk tagjai között a közelmultban is az állami erdészet legalább is kétharmadrész többséggel volt képviselve és természetyszerüleg az igazgatóválasztmányban is hasonló többséggel rendelkezett, minden elfogulatlanul gondolkozó természetesenek találta és természetesenek fogja találni ma is, hogy az állami erdészet, nagy többségére támaszkodva, joggal magának vindikálta az elnökségben az első alelnöki (szakelnöki) tisztséget és azt mindenkor az állami erdészetnek érdemekben leggazdagabb tagjával, de nem mindenkor az állami kormányzati igazgatás aktív vezető funkcionáriusával töllette be.

A lemondottak a régi tradicióra való utalással bizonyára ezt értették, érthették azonban jogosan azt is, hogy szakunk csak önmagát tiszteli meg, ha az érdemek gazdag sorozatával bíró egyik vezető egyéniségét kívánja úgy az egyesület, mint szakunk további boldogulására továbbra is az alelnöki tisztség nehéz ügykörével megbízni.

A tradiciónak ezzel a magyarázatával egyezően ilyen megértő és harmonikus volt eddig egyesületünkben a magyar erdészetnek jelentékenyen nagy előnyére és az Országos Erdészeti Egyesületnek úgy erkölesi, mint anyagi szempontból is általános elismert eredményes ténykedésére az egyesületi élet. Ezt az egyetértést és megértő harmoniát szaggatta szét és helyébe egyesületünknek és ezzel a magyar erdészetnek is nagy hátrányára a visszavonás, egyenetlenség és pártoskodás tüzet borította lángra az 1923. évi december 19-i közgyűlésen az elnökség és az igazgatóválasztmány jól megfontolt jelölő javaslatával szemben lepergett meglepetésszerű választás.

Kérdem mindezek után tisztelettel, hogy jogosan hivatkoztak-e a tisztségükről lemondottak levelükben az Erdészeti Egye-

sület régi tradícióinak sérelmére? Én azt hiszem és úgy vélem, hogy igen. Mert szó sincs róla, hogy vita tárgyát ne képezhetné országos ügyet szolgáló társadalmi egyesületünk első alelnöki (szakelnöki) tisztsége inkompatibilitásának kérdése, ez azonban szerény nézetem szerint az igazgatóválasztmányban rendes felszólalás útján lett volna elintézendő, annál is inkább, mert lehetséges, hogy a megfelelő érvelés nemcsak a választmányt, de magát az elnökséget is meggyőzte volna a felszólaló igazságairól és maga után vont a konzekvencia levonását.

*

Ormai tagtársunk fenti véleménynyilvánítását közzétéve, engedtessek meg, hogy a szigorú tárgyilagosságnak arról az álláspontjáról, melyről az *Erdészeti Lapok* szakunk közéleti jelenségeit mindenkoron megítélni szokták, ahhoz néhány megjegyzést fűzzünk. Szívesen bíztuk volna az eseményeknek kommentálását a magyar erdészet történetére s nem is óhajtunk a történetírónak semmiképpen sem elébevágni, de a fentiekben foglalt néhány ténybeli tévedés arra késztet, hogy ezeket már most megállapítsuk, anélkül, hogy ezzel legkevésbé is párt-szemponthoz kívánnánk képviselni vagy szolgálni.

Az elfogulatlan szemlélő előtt már hosszabb idő óta nyilvánvaló volt, hogy erdészeti társadalmunkban belső feszültségek léptek fel, mint egy erős akcióval szemben természet-szerűen kifejlődő reakció. Oly nagy önfegyelmelzettséggel bíró szervezetben, mint amilyen a magyar erdészeté, a véleményeltérés sokáig kellő kifejezés nélkül maradt — s talán éppen ez eshetik joggal kifogás alá — hogy azután váratlanul annál meglepőbb külső kifejezésre jusson.

A tradicionális zavartalan egyetértés tehát már évek óta nem volt meg régi teljességében, bár a külső látszat még az ellenkezőre vallott.

Egyébiránt az osztatlan bizalom birtokosa egyesületünkben mindig elsősorban az elnök személye volt, az alelnöki állások betöltése is többnyire, de nem mindig volt egyhangú. Nem volt az nevezetesen 1899-ben, de 1896-ban, 1902-ben, 1905-ben és 1908-ban is jelentkező több-kevesebb ellenzéki szavazat.

Ormai szerint eddig szükségtelen volt, hogy az összbizalom az alapszabályokba iktattassék. A bizalom összpontosulhat valakiben, de alapszabályokban nem biztosítható senkinek sem. Ha azonban ezen szavai úgy értendők, hogy a választmánynak az elnökség és a választmány tagjaira jelölési jogot kíván ezentúl biztosítani, úgy ebben egyetértünk vele vele s a gyakorlat legutóbbi időben erre az utra is tért; alapszabályaink jelenleg nem tartalmazznak erre nézve rendelkezést s talán túlzott és nem egészen gyakorlatias szabadelvűséggel *teljesen* a közgyűlésre bízták a választást, bár másfelől az egyesületi tagok jelölőjogát sem korlátozták. Kétségtelen, hogy u. n. hivatalos jelölés és lista mellett is érintetlenül kell maradni a közgyűlés minden tagjának az a joga, hogy azon meggyőződése szerinti változtatásokat tegyen vagy más listával lépjen elő.

A közgyűlés eseményei a közgyűlésen részt nem vett tagok előtt bizonyos magyarázatra szorultak, hiszen vidéken a közgyűlést követően téves hírek is terjedtek el. Valószínűen ennek volt tulajdonítható Kovács Gábor választmányi tag felszólalása a január 23-án tartott választmányi ülésen, amelynek alapján a választmány néhány tagjának lemondását mély sajnálattal vette tudomásul. S ha Huszár Tibor választmányi tag Kovács felszólalását szószerint kívánta jegyzőkönyvbe iktatni, tette ezt bizonyára azért, mert a kommentálásra legilletékesebbnek a választmányt tartotta s erre a jegyzőkönyvben való nyugodthangu, személyi él nélküli megnyilatkozást mindenesetre célszerűbbnek s az egyesület békéjét inkább szolgálónak ítélte, mint pártszempontok által sugalt cikkeket.

Hogy e mellett a helyzet bizonyos kritikai megvilágításban is részesült, az csak természetes és egyáltalában nem szokatlan dolog függetlenséget élvező egyesületekben.

Az O. E. E. régi, ideális alapokra épített egyesület. Célja az alapszabályok 1. §-a szerint Magyarország erdőgazdaságának érdekeit megóvni és előmozdítani. Evégből egyesültek benne erdőbirtokosok, erdőtisztek, a faipar képviselői és más az erdőgazdaság iránt érzékkel és megértéssel viseltető érdeklődők; az egyesület a régi, kevésbé materiális felfogás szerint ezek egyikének sem egyoldalú értelemben vett érdekképviselőte, ha-

nem az ügyeket elsősorban az ország erdőgazdaságának magasabb szempontjából mérlegeli s csak ezen felsőbb szempont által szabott korlátok között *érdekképviselet* a szó mai közkeletű értelmében. Ez egyáltalában nem áll ellentétben azzal a tényvel, hogy az egyesület régebben az állami erdőtisztek ügyével ismételten foglalkozott, mert ezek alárendelt akkori helyzete más tisztviselői kategóriákkal szemben épen veszélyt jelentett a magyar erdőgazdaságra nézve is; s nem állja viszont ez a fel fogás semmiképen sem útját annak, hogy a magyar erdőbirtok minden jogos és méltányos igénye és kívánsága az egyesületben illetékes és lelkes szószólóra találjon, aminek az egyesület régebbi és újabbkori működése egyaránt le nem tagadható bizonyítéka.

Ezeknek megállapítására egyébiránt nem annyira a jelen alkalomból történt egyes megjegyzések indítottak, hanem az az időnként fel-felmerülő nézet, hogy az egyesület tulajdonképen tisztviselői érdekképviselet.

Ormai további fejtegetéseiben teljesen a pártszempontok domborodnak ki. Részünkről az eddig mondottak után ezekre nézve csak egyik ténybeli tévedését kívánjuk helyreigazítani.

Már az intéger Magyarország idejében is téves volt az a nézet, hogy az állami erdőtiszti kar abszolút többségben van az egyesületben s téves ez ma is. 1923 végével Csonka-Magyarországon élő tagjaink közül 8.3% a földbirtokos, 5.3% a jogi személy (város, hivatal stb.), 4.2% a kereskedelem és faipar képviselője, 28.5% az aktív, 7% a nyugdíjas állami erdőtiszt, 33% a magánszolgálatban álló erdőtiszt, 10.5% az erdészeti főiskolai hallgató és 3.2% az egyéb foglalkozású.

Ellenben tény az, hogy az egyesületi életben aktív szerepet mindig leginkább az állami erdőtisztek vittek s nincsen senki, aki lelkes közreműködésüket, nagy sullyal bíró szabad véleménynyilvánításukat ne óhajtáná a jövőben is teljes mértékben s aki tagadná az egyesületben s ezzel a magyar erdőgazdaság társadalmi életében vitt szerepük teljes jogosságát.

Legkevesébbé legutóbbi közgyűlésünk adhat okot az ellenkező vélekedésre, amelyen — amint már közölve volt — 205

államerdészeti, 80 magánuradalmi erdőtiszt, 11 erdőbirtokos és néhány másfoglalkozású egyesületi tag vett részt.

Ezzel a közgyűlésre és fejleményeire vonatkozó vitát a magunk részéről lezárjuk. **Szerk.**

K Ü L Ö N F É L É K

Kérelem a fára vonatkozó szállítási igazolványok tulajdonosaihoz. F. hó 15-től a Faértékesítő Hivatal által kiadott szállítási igazolványok érvényüket veszítik s a fel nem használt igazolványok után a feleknek követelésük van a nevezett hivattal szemben.

Tisztelettel kérjük az összes érdekelteket (uradalmakat, fatermelőket, fakereskedőket és faiparosokat), hogy *a leszámolás során a Faértékesítő Hivatalt felhatalmazni méltóztassanak, hogy ily címen jelentkező követelésüket a soproni erdőmérnöki főiskola hiányos felszerelésének kiegészítésére az Országos Erdészeti Egyesület 23.602. sz. csekkszámjára utalja át.*

A bányavállalatok több, mint 300 millió koronával támogatták eddig a főiskola bánya- és kohómérnöki fakultásait. Kérjük, hogy az erdészeti, fakereskedelmi és faipari érdekeltég hasonló áldozatkészséget tanúsítson az erdőmérnöki fakultással szemben, egyelőre ezeknek a visszatérítendő összegeknek átengedése által!

Az egyesületi tag- és pótdíjak újabb szabályozása. A korona vásárlóerejének a múlt év vége óta bekövetkezett igen nagymértékű süllyedése teljesen tarthatatlanná tette az akkor megállapított pótdíjakat. Az O. E. E. eddig az idők jobbrafordultát várva, tulontul mérsékelten szabta meg tagjainak járulékait, annyira, hogy immár saját adminisztrációjának költségei sem fedezhetők a folytonos drágulás közepette s az *Erdészeti Lapok* is ma holnap teljesen elsorvadnak az óriási nyomdai költségek következtében.

Más egyesületek már régóta sokkaltá nagyobb mértékben vették igénybe tagjaik áldozatkészségét, mint az O. E. E.